

Creat cu pasiune și savoir-faire. Un volum Baroque Books & Arts®.

Åsa Hellberg

TOSCANA, TUR-RETUR

traducere din limba suedeză de
DANIELA IONESCU

1

Jessica adusese mâncarea de prânz de la restaurantul asiatic din centru, o ținuse în brațe pe Sara în timpul uneia dintre crizele ei de plâns, dusese gunoiul, spălase farfuriiile și se oferise să rămână peste noapte. Jessica fusese de neînlocuit. O purtase literalmente în brațe pe Sara, de-a lungul întregului proces de divorț.

Vai de cei care n-au un prieten de nădejde, s-a gândit Sara.

O întreagă viață trebuia mutată dintr-o vilă mare într-un apartament mic și, cu toate că lacrimile o podideau din când în când, ea le zâmbea amintirilor din vechile lăzi de carton din pod. Albume cu fotografii. Două adolescente cu față plină cu coșuri. Jessica era deja de atunci cu un cap mai înaltă. Se țineau pe după umeri. Aveau 17 ani? Ce diferență era să vezi fotografile aşa, nu pe calculator! Se gândeau că, înrăamate, ar arăta bine pe perete, în nou apartament.

În spatele lăzii cu fotografii era o alta, cu discuri de vinil, pe care ea și Danne le ascultaseră până aproape se uzaseră, în primii lor ani de căsnicie. A ezitat o clipă înainte să se hotărască să le arunce. Coloana sonoră din *Saturday Night Fever*, Abba, 10cc și Supertramp. Totul era acum pe

Spotify, dacă ar fi vrut să le asculte din nou. Oricum, discurile n-ar fi încăput în garsoniera ei. Avea să-și lingă rânilor și să se cufunde în amintiri numai după ce avea să termine cu mutatul, dacă atunci ar mai fi simțit că asta era necesar.

Era hotărâtă să se încuie în noul apartament și să fie tristă.

În orice caz, un timp.

Se gândeau să-l părăsească numai în cazul în care vreunul dintre copii ar fi avut nevoie de ea, dar asta era puțin probabil. Copiii ei își trăiau de mult propria lor viață. Erau adulții toți trei și nu păreau prea afectați de divorțul părinților. Nici Pontus, nici Emelie nu se miraseră prea tare, iar Charlotte, cea mai mică și mai clarvăzătoare dintre ei, spuse că Danne și Sara trăiau oricum vieți separate, deoarece Sara călătorea atât de mult. Charlotte avea, desigur, dreptate, dar Sara crezuse întotdeauna că mariajul ei rezista la nevoile sale de viață, pe care nu doar familia le putea satisface. Fiica ei înțelesese că asta nu era posibil, în orice caz nu cu un soț ca Danne.

Cutia următoare conținea descrierile ei de călătorie, primele, și pe astea nu putea să le arunce. Visa încă să scrie o carte de aventuri și avea nevoie de însemnările alea. Sigur, folosise multe din datele de acolo în reportaje și în conferințele pe care le ținuse, dar asta nu era decât o mică parte din tot ce avea de povestit, dacă i s-ar fi pus la dispoziție patru sute de pagini.

Când a sunat telefonul, s-a gândit să nu răspundă. Dar era Jessica. S-a aşezat greu, pe o cutie de carton, în mijlocul podului.

– Vino înapoi și ajută-mă, a spus Sara în glumă.

Jessica era totuși prea sentimentală pentru a o lăsa să fie cu ea, acolo, la curățat de amintiri. Ar fi pus sub semnul întrebării fiecare lucru pe care Sara ar fi vrut să-l arunce.

– Nu încerca să mă ademenești! Dar pot să contribui cu un sprijin moral. Pot să strig „Hai, acum!”, dacă îți se pare că îți-ar fi de ajutor să auzi asta, de la cea mai bună prietenă a ta.

– Mulțumesc, drăguț din partea ta, a spus Sara mutând o cutie, în timp ce ținea telefonul între umăr și obraz.

– Iartă-mă, știu că e un infern. Pot să vin să te ajut dacă promit să nu vorbesc prea mult? Dacă iau un taxi, sunt acolo într-un sfert de oră.

– Tie îți-e imposibil să nu plângi dacă arunc ceva. Știm asta amândouă. În plus, munca asta cere o salopetă albastră, un obiect pe care tu trebuie să-l cauți pe Google ca să afli ce e. Iar eu, care cred despre mine că sunt atât de tipicară la curățenie, uităsem de tot depozitul asta din pod, a spus ea oftând.

Era atât de murdar peste tot, încât trebuia să facă ordine înainte ca firma de curățenie să sosească.

– Și Danne nu s-a oferit să te ajute?

Sara a râs răgușit.

– Nu, a lăsat totul pe mine. Vrea chiar să-i vând și motocicleta. Pot să păstreze zece mii pentru mine, dacă reușesc să-o vând cu o sută, a spus. Nu-l mai recunosc pe bărbatul asta. Am citit undeva că oamenii se schimbă după un divorț și văd că așa e.

A făcut o pauză.

– Crezi că eu m-am schimbat?

– Cu siguranță mai mult în relație cu el decât cu mine, a răspuns Jessica. Ești mai tristă și mai obosită, dar nu e ciudat după primăvara asta. În altă ordine de idei: copiii ce spun? L-au ieritat?

– Nu cred că-l acuză de ceva. Charlotte mi-a spus zilele trecute că se aștepta la un divorț, fiindcă ea crede că Danne și cu mine trăiam fiecare altă viață.

Jessica nu a răspuns, dar Sara i-a auzit oftatul.

– Ce înseamnă asta? Că nimic nu e ca în cărțile tale?

Pe de altă parte, în romanele prietenei nu era vorba despre căsnicii îndelungate, ci despre cum oamenii se întâlnau și se îndrăgosteau. Când devineau o pereche, cartea se termina.

– Sunt mulți care scriu despre divorț, a spus Jessica. Dar pentru mine e prea dureros. În schimb, sper să pot să scriu despre noua ta dragoste.

– Atunci n-o să fie nicio carte, pot să-ți spun de pe-acum. O să mă concentrez pe mine însămi.

Sara a izbucnit în râs, dar vorbea serios. De când copiii se mutaseră pe la casele lor, își făcuse o viață în care se simțea bine. Că Danne nu avea să mai fie acolo, când ea avea să se întoarcă din călătorii, era un lucru cu care avea să se obișnuiască. În cele din urmă. Nu prea avea de ales.

– Îți lipsește?

– Tot timpul. Îmi plăcea să vin acasă și să-l găsesc aici.

– E atât de dureros!

– Da.

Sara s-a uitat în tavan ca să-și rețină lacrimile și să le facă să se întoarcă în partea nevăzută. Vremea plânsului neconsolat trecuse, dar uneori – când cineva o alinta sau, ca acum, când își împacheta lucrurile – nu putea să și-l rețină.

– Trebuie să continui cu împachetatul.

Și-a îndreptat spatele, căruia nu-i pria tavanul coborât al podului. Slavă Domnului, nu mai avea mult.

– Dar mă suni dacă ai nevoie de mine, da? Și-așa nu fac decât să stau cu o foie albă de hârtie în față.

– N-ai nicio idee pentru roman?

– Niciuna. Mizez pe întâlnirea cu scriitorii din Malmö. Sper să-mi facă iar creierul să-mi funcționeze. Eu, care de obicei nu am nicio problemă să-mi găsesc personajele, acum habar n-am cine vor fi îndrăgostitii din viitoarea mea carte.

– Apropo de dragoste, n-ai primit niciun semn de viață de la JP...

– Nu, a întrerupt-o Jessica. N-am primit și nici nu vreau să-i aud numele. Au trecut douăzeci șișapte de ani și e la fel de patetic. Știu. Și știu și ce te gândești să spui acum: că trebuie să vorbim despre asta, eu și el, până la capăt.

– Poate că e timpul să-ți vezi propria contribuție la tragedia voastră.

– Mm. Așa cum și tu ești atât de înțeleaptă, când e vorba despre tine. Asta vrei să spui?

– N-am auzit ce-ai zis. Alo! Alo! S-a întâmplat ceva cu linia. Trebuie să închid telefonul.

Jessica a izbucnit în râs.

– Ne auzim mai târziu.

Avusese o bună inspirație când, cu cincisprezece ani înainte, se înscrisese pe lista de așteptare pentru un apartament. Se gândise atunci la eventualitatea în care ea și Danne, odată cu mutarea copiilor, ar fi dorit să vândă casa, și Sara plătise în fiecare an taxa de listare, dar fără să se gândească nicio clipă să caute efectiv un apartament. Doar avea casa ei, vila mexi, aflată la trei sute de metri de centrul Farstei¹. Nu putuseră să-o cumpere direct când se căsătoriseră, dar, când așteptau al treilea copil, consideraseră că venise vremea. Danne fusese avansat, primind postul de șef al departamentului de vânzări, iar Sara lucra ca jurnalist cu normă redusă și avea, în sfârșit, bani.

Dar acum nu mai voia nimic altceva decât să plece de-acolo. Nu din Farsta, ci din casa care devenise rece și pustie de când rămăsese singură în ea.

Promise cheile apartamentului și voia să se mute cât de repede posibil. O parte dintre lucruri era deja acolo și nu avea nevoie de o firmă de mutat. Cumpărase din nou

¹ Suburbie a Stockholmului (n. tr.).

coroane ca să i le transporte acasă și să i le urce în mica garsonieră. Toate noile achiziții se aflau deja acolo și așteptau. Patul era de 1,20 metri. Nu avea spațiu pentru unul mai lat, dacă voia să aibă și o canapea: una albă, simplă, pe care se gândeau să-o umple cu perne și cu pleduri. Perdelele, o bibliotecă mică, televizorul și covoarele le luase din casă. Covoarele fuseseră ale mamei ei și pe ele nu vrusește să le arunce.

Mica masă de bucătărie era de la Mio¹ și lui Sara îi plăcea atât de mult, încât ar fi putut să stea la ea toată ziua. Cel mai adesea singură, dar nu avea nimic împotrivă ca Jessica sau copiii să-i țină companie câteodată. Nu se îngrijora de dimensiunile reduse ale apartamentului. Dimpotrivă, avea un sentiment de bine simțind pereții înconjurând-o, îmbrățișând-o și spunându-i că totul avea să fie din nou în regulă.

Lucrurile pe care le luase din casă îi încăpuseră în mașină. Trebuise să facă mai multe drumuri, dar meritase. Cunoștea o pereche care avusese aventuri neplăcute cu o firmă de mutat: când despachetaseră, descoperiseră că toate lămpile le fuseseră sparte. Sara ținea prea mult la lucrurile pe care se hotărâse să le păstreze ca să lase pe altcineva să i le transporte.

Cele șapte pahare din cristal de la mama, pe care Sara nu le folosise niciodată, erau împachetate cu grijă, în hârtie de ziar, și știuse încă de când cărase cutia în apartament că nu mai era actual să țină în dulap lucruri pe care nu le folosea. Din clipa aceea avea să întrebuițeze servetele de in, paharele scumpe și serviciul de porțelan de culoarea

osului. Avea să pună fructe în vasele mari, pictate manual, și să bea cafea din ceștile comandate la Villeroy&Boch¹ care, timp de peste zece ani, stătuseră în casă neatinse. Și le făcuse singură cadou, când primise prima sumă mai mare pe un articol. Azi putea să cumpere mai multe duzini pe săptămână, atât de mult public atrăseseră conferințele ei, dar era ca și cum ceștile acelea dobândiseră o valoare mai mare pentru că le cumpărase când achiziția reprezentase un efort.

Descuind ușa apartamentului, a spus în gând o rugăciune, doar pentru sine: *Bunule Dumnezeu din ceruri și de pe pământ, dă-mi speranță!*

2

Întregul Vasastan², cartierul în care locuia Jessica, se trezea la viață pe măsură ce localurile scoteau mesele afară, pe terase, și, dacă n-ar fi fost în drum către mama ei, s-ar fi așezat o clipă, deși afară era încă destul de rece. În Skåne³ e cu siguranță vară, s-a gândit ea și și-a strâns paltonul mai bine în jurul trupului.

Jessica avea acum așteptări mai mari de la întâlnirea cu scriitorii din Malmö – mai mari decât crezuse când acceptase să participe la ea. Nu era obișnuită cu lipsa de inspirație. Când totul era ca de obicei, cuvintele începeau să curgă de îndată ce deschidea laptopul. Dar acum lipsa de inspirație dura de mai multe săptămâni. Nu i-ar fi păsat, dacă nu s-ar fi simțit atât de rău din cauza asta. Numai când scria uita de tot. În lumea ei fictivă putea să creeze

¹ Vestită manufactură germană de ceramică (n. tr.).

² Zonă centrală din Stockholm (n. tr.).

³ Regiune din sudul Suediei (n. tr.).

¹ Lanț de magazine de mobilă (n. tr.).

finaluri fericite, deși realitatea era complet diferită. În orice caz, în ceea ce-o privea pe Jessica Romin.

De obicei, îi lua doar o jumătate de an ca să definitivizeze ceva cu cap și coadă, dar acum nu avea nici măcar o singură idee. Cei pe care trebuia să-i întâlnească în Malmö erau cu toții și fiecare în parte o sursă suficientă de inspirație. Personajele masculine dintr-un roman erau cel mai greu de construit. Sara susținea că asta se întâmpla din pricina că Jessica avea o experiență limitată în privința sexului opus și că ar fi trebuit să iasă și să se distreze mai mult, lucru cu care Jessica era de acord. Cei care-i citeau cărțile credeau cu siguranță că ea nu făcea altceva decât să petreacă toată noaptea cu alți și alți bărbați și nu aveau nici cea mai mică idee despre cum arăta realitatea ei. Jessica avea un mare succes literar, dar totul se oprea acolo.

În ziua aceea nu avea timp să se gândească la romanele viitoare. Vizita la mama, la Astrid, avea să-i ocupe toată după-amiaza. Cu siguranță, Lasse nu fusese pe-acolo. De obicei, el miza pe sora lui, care avea grija de totul. Deși promisese și deși Astrid era la fel de mult și mama lui.

– Dar tu ai și timp, și bani. Eu trebuie să muncesc ca să mă întrețin, spunea el râzând, dar Jessica știa că vorbea serios.

– Iar eu nu trebuie, vrei să spui?

– Ba da, dar tu pui repede cap la cap o poveste, în timp ce eu trebuie să muncesc în fiecare zi, de la opt la cinci.

Lasse își spusește oful și nu avea niciun rost să-l contracțică. El încă era convins că, în clipa când manuscrisul era gata, treaba ei se încheia. Și, în altă ordine de idei, nu despre asta era vorba, ci despre mama lor comună – care întreba întotdeauna numai de Lasse. Și, de fiecare dată, Jessica simțea aceeași veche furie pe care preferințele și favoritismele mamei i-o provocau. Lasse, Lasse și iar Lasse.

Despre succesele ei Astrid nu spunea niciodată nimic. „Sss! E bine”, zicea ea și-i făcea semn cu mâna slabă și

zbârcită, când Jessica încerca să se pună în evidență, uneori chiar la limită de ridicol, căci, dintr-un motiv oarecare, căuta încă să primească o confirmare din partea mamei ei. Dar, chiar dacă ar fi știut că însăși regina Silvia citea cărțile lui Jessica, răspunsul lui Astrid ar fi fost același: „Sss, e bine.”

Nu avea nicio importanță că Jessica era cea care avea grija de tot, din punct de vedere financiar, dar și practic. „Unde e Lasse?” era întotdeauna prima întrebare a lui Astrid.

De la accidentul cerebral suferit cu cinci ani înainte, bătrâna trăia într-un azil și Jessica mergea acolo de trei ori pe săptămână: duminica, marțea și vinerea. Pe parcursul perioadelor de lucru intens, încerca să lase vizitele pentru după-amiază, când era obosită de la scris, dar această dependență o măcina. Lasse promisese că avea să preia el vizitele la mama, cât ea avea să fie în Malmö. Oftase și spuse că va încerca să se descurce – deși era neclar ce însemna asta. Jessica se străduia să nu se gândească prea mult la acest aspect.

A deschis portiera Hondei ei Civic și, imediat ce s-a așezat la volan și a apăsat butonul roșu de start, s-a gândit că își dorea ca ziua să se încheie cât mai repede.

Notorietatea are atât avantaje, cât și dezavantaje, se gândeа Jessica străbătând zâmbitoare culoarele azilului de bătrâni. Știa că tot ce făcea era înregistrat. Pe de altă parte, nu-i plăcea scenele. Nu-i plăcuseră niciodată. Dacă ar fi îndrăznit să se înfurie ceva mai des, poate că fratele ei ar fi ajutat-o mai mult. Și mama ar fi pretins mai puține. *Vina e numai a mea*, a bombănit ea pentru sine, deschizând ușa.

– Bună, mamă, a venit cafeaua de după-amiază! a spus ea cu glas vesel, uitându-se la puiul de vrabie din pat.

Vorbise cu doctorii despre această scădere vizibilă în greutate a lui Astrid, întrebând dacă nu existau cauze fizice ale lipsei ei de poftă de mâncare. Totuși pericolul nu era

acut. „O depresie ușoară nu e deloc neobișnuită”, îi spusese doctorul și-și văzuse de drum, deloc impresionat că Jessica era o scriitoare cunoscută. Clasa superioară nu ctea literatura ei. Și, în orice caz, și dacă ar fi citit-o, n-ar fi recunoscut asta niciodată.

S-a așezat pe marginea patului și a scos din geantă plăcintele cu scorțișoară.

– Cum te simți? a întrebat-o pe Astrid.

– Unde e Lasse?

Jessica a zâmbit, sperând că zâmbetul ei arăta firesc.

– Are multă treabă la serviciu. Să te ajut să te ridici?

– Mulțumesc.

Jessica a tras-o pe Astrid, ca să-i așeze pernele la spate, și s-a îngrozit simțindu-i șira spinării prin cămașa de noapte.

– Doamnă Romin, cred că ai avea nevoie de vreo două kilograme în plus, a spus Jessica liniștit, deși plânsul îi pusese un nod în gât.

Astrid a tușit ca să-și dreagă glasul.

– Posibil, a răspuns ea sec. Când pot să plec acasă? Nu-i prea plăcut aici. Și dacă sunt slabă, asta e din cauză că mâncarea nu e bună. În plus, personalul e arogant.

A tușit din nou și corpul ei fragil s-a cutremurat.

– Cu siguranță că s-ar găsi locuri mult mai bune, dacă tot ești obligat să-ți părăsești propria locuință.

Jessica știa că dacă s-ar fi uitat la mama în clipa aceea, nervii i-ar fi cedat și ar fi izbucnit în plâns. Avea enorme muștrări de conștiință că lăsase îngrijirea ei în seama casei de bătrâni. Alternativa era s-o îngrijească singură și mulți aparținători făceau asta. Dar nu și Jessica, o scriitoare egoistă. Ea se debarasase de neplăcerea asta, trecând-o în sarcina celor de la azilul din Danvikstull, care avea, desigur, vedere la mare, mâncare gătită zilnic și un personal excepțional, dar dacă se gândeau că Astrid se topea văzând

cu ochii, niciunul dintre lucrurile asta nu mai conta pentru confortul ei, ci doar ca să fie Jessica împăcată cu propria ei conștiință. În orice caz, făcuseră asta cu cinci ani înainte, când îngrijirea de care Astrid avusese nevoie nu era compatibilă cu cea care i se putea oferi de către aparținători, la domiciliu. Astrid suferea că nu mai putea să fie activă fizic și Jessica era cea care trebuia să se confrunte mereu cu această dezamăgire.

– Asta e casa ta acum, i-a spus Jessica, încercând să apeleze la un ton încurajator, dar ferindu-și privirea.

Îi era rușine, deși știa că nu exista alternativă. Aici Astrid beneficia de o îngrijire avansată, pe care ea nu ar fi putut să i-o asigure niciodată acasă.

Dacă ar fi fost mai cald, ar fi dus-o cu scaunul cu rotile prin grădină, să se bucure împreună de vederea către Djurgården.¹ Dar acum era prea frig, pentru un corp total lipsit de adipozitate subcutanată.

A scuturat punga cu plăcinte.

– Mă duc să aduc câte o ceașcă de cafea pentru fiecare, a spus ea și s-a ridicat.

Ajunsă de partea cealaltă a ușii, s-a uitat la ceas. Cam o oră. După aceea Astrid avea să-o roage să plece. Slavă Domnului!

Uneori se gândeau la ce-ar fi spus tatăl ei: „Un Romin muncește din greu. Copii, să nu uitați asta niciodată!” Și, într-adevăr, el murise la muncă. Cu capul pe masa de scris, cu o lună înainte ca Jessica să termine al doilea an de liceu. Dacă acum se străduia să obțină aprecierea mamei, era pentru că Tânja după aceea pe care o promise din partea

¹ Una dintre insulele Stockholmului, cu imense parcuri naturale, spațiu de agrement și recreere al stockholmezilor (n. tr.).